

HPV-test i det nasjonale screeningprogrammet mot livmorhalskreft

Når du som kvinne i alderen 34 – 69 år, går til din regelmessige underlivsundersøkelse, vil legen undersøke deg, og ta celleprøve fra livmorhalsen på samme måte som tidligere. Det som er nytt, er at prøven din kan bli testet for humant papilloma virus (HPV) i stedet for den vanlige mikroskopiske undersøkelsen på laboratoriet. Bakgrunnen for dette er at ved å benytte HPV-test istedenfor mikroskopisk undersøkelse av celleprøven, vil celleforandringene kunne oppdages på et tidligere tidspunkt og forstadier til kreft vil kunne behandles raskere. Dette vil igjen bidra til at færre kvinner på sikt vil utvikle livmorhalskreft.

Negativ prøve:

Dersom HPV-testen din er negativ, kan du vente i fem år før du tar ny prøve, med mindre du har symptomer fra underlivet, noe som krever en egen legesjekk. Tidligere var anbefalingen å ta ny celleprøve hvert tredje år ved en normal screeningprøve.

Positiv prøve:

Dersom HPV-testen din er positiv, vil laboratoriet også undersøke celler i prøven din med mikroskop, og sende svar til legen din. Legen din har ansvar for å kalle deg inn til oppfølging og videre utredning dersom det er behov for dette. Legen vil samtidig gi deg den informasjonen du trenger.

Du kan finne mer informasjon om oppfølging, utredning og behandling samt dine rettigheter på nettsiden til Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft: <http://www.kreftregisteret.no/livmorhals>

HPV-test og HPV-infeksjon

En HPV-test er et godt forebyggende tiltak mot livmorhalskreft. Kvinner med positiv HPV-test følges tett, og eventuelle celleforandringer kan fanges opp i tidlig fase og behandles. Dersom du tester positivt for HPV, betyr ikke det nødvendigvis at du utvikler livmorhalskreft. Mange har viruset i seg uten at det resulterer i sykdom. Det er beregnet at opptil 70 - 80 % av alle voksne seksuelt aktive personer blir smittet en eller flere ganger av HPV i løpet av livet.

De fleste HPV-infeksjoner er forbigående, og gir en symptomfri underlivsinfeksjon som hos de aller fleste går over av seg selv i løpet av et par år uten å utvikle seg til sykdom. Kroppens immunapparat tar hånd om viruset. En kronisk infeksjon med en av de kreftfremkallende HPV-typene kan, dersom den ikke oppdages og behandles, gi livmorhalskreft i løpet av 15-20 år. Overlevelse av livmorhalskreft er god, men det følger alvorlige vedvarende bivirkninger etter behandling (bl.a. barnløshet, lymfeødem og smerter).

Man har i dag kunnskap om at HPV i ca. 99 % av tilfellene er årsaken til alvorlige celleforandringer på livmorhalsen og til utvikling av livmorhalskreft. I enkelte tilfeller kan HPV-testen være positiv samtidig som cellene som er undersøkt i mikroskop er normale. Dette indikerer at du er smittet med HPV-viruset, men at det ikke foreligger behandlingskrevende celleforandringer. I slike tilfeller vil du bli tilbudt ny HPV-test innen ett år for å kunne følge med på utviklingen. Sannsynligheten for at du kvitter deg med viruset er i alle tilfeller stor.

Kontaktinformasjon:

E-post: livmorhals@kreftregisteret.no

Postadresse: Livmorhals, Kreftregisteret, postboks 5313 Majorstuen, 0304 Oslo

Hjemmeside: www.kreftregisteret.no/livmorhals (also in English)